

Datum: 2012-02-16

DISKUSSIONSMATERIAL

Namn: Patrik Sandgren

Patrik.sandgren@pts.se

Framtidens bredband – en prioriterad fråga för länen och regionerna?

Sammanfattning: 16 av 22 län och regioner prioriterar bredbandsfrågan i de kommande strukturfondsprogrammen (2014-2020). Totalt förekommer skrivningar om bredband för i 20 av de 22 genomgånga dokumenten från regionerna och länen. Ambitionsnivån skiljer sig dock kraftigt åt. Endast sju län och regioner bedöms ha en hög ambition på området, med Norrbotten och Västmanland i topp.

Inledning

Regionerna är tillsammans med länen och kommunerna viktiga aktörer för att skapa tillväxtmöjligheter i Sverige. På regional nivå sätts ramverket för många satsningar. Här avgörs med andra ord vilka prioriteringar som ska vara vägledande i det långsiktiga arbetet för ökad konkurrenskraft.

I hela landet pågår just nu ett omfattande arbete för den kommande utvecklings- och tillväxtpolitiken år 2014-2020. Sveriges regioner och län har därtill på regeringens inbjudan inkommit med dokument som visar prioriteringar i detta arbete. Prioriteringarna formar basen för flertalet av de kommande satsningar på bättre konkurrenskraft som kan förväntas inkludera näringsliv, lokala utvecklingsgrupper, kommuner, regioner, län och statliga myndigheter runt om i Sverige. Ur Bredbandsforums perspektiv blir det således av intresse att närma undersöka vilka prioriteringsområden som finns uttryckt i dessa dokument, det vill säga om länen och regionerna explicit inkluderat framtida satsningar på bredbandsinfrastruktur.

Metod

För att kunna bedöma möjligheten att i framtiden satsa på bredband har prioriteringsdokument från 21 län och regioner samlats in. Därtill har även ett motsvarande dokument som tagits fram i ett samarbete mellan Göteborg och Malmö inkluderats i sammanställningen. Dokumenten som i genomsnitt består av ca 20 sidor innehåller beskrivningar av tänkta arbetssätt och prioriteringsområden som anses särskilt angelägna att fokusera på. Ur vart och ett av dessa dokument har delar som berör bredband extraherats, vilket resulterat i 175 referensavsnitt. Dessa har kvantitativt klassificerats och sedan kvalitativt analyserats.

Den kvantitativa klassificeringen har inneburit att antalet förekomster av ordet bredband räknats, tillsammans med begrepp som ligger närma - och som därmed bedömts ha en tydlig koppling eller är synonymer till bredband. I praktiken innebär detta att varianter av följande begrepp inkluderats i analysen:

- Bredband
- 100 Mbit /s
- Höghastighetsnät
- IT-infrastruktur
- Informations- och kommunikationsteknik / IKT
- Elektronisk infrastruktur
- Etjänster
- Digital infrastruktur / agenda / kommunikation / samhälle/ pendling / klyfta
- Fiber / Fiber-LAN/ fibernät

Dokumentet har rangordnats efter antalet förekomster. Därefter har en kvalitativ analys utförts på den kontext där begreppet förekommer, dvs en helhetsbedömning av faktorer så som om bredband står som egen rubrik, om det finns mål för bredbandstillgång, beskrivningar av statusläge för bredbandsutbyggnaden och koppling mot tillväxt och konkurrenskraft. Resultatet från analysen har sammanfattats i en samlad bedömning av ambitionsnivån där respektive dokument getts ett av fyra omdömen rubricerade som ”ingen ambition”, ”låg ambition”, ”god ambition” eller ”hög ambition”.

Genom att kombinera de två ovannämnda metoderna har det varit möjligt att *mäta* både *förekomst* och få en indikation på regionen eller länets *intresse* för bredbandsfrågan. Därmed har det också varit möjligt att komma runt det faktum att dokumentet kan ha strukturerats olika med avseende på mångordighet och därför inte är jämförbara.

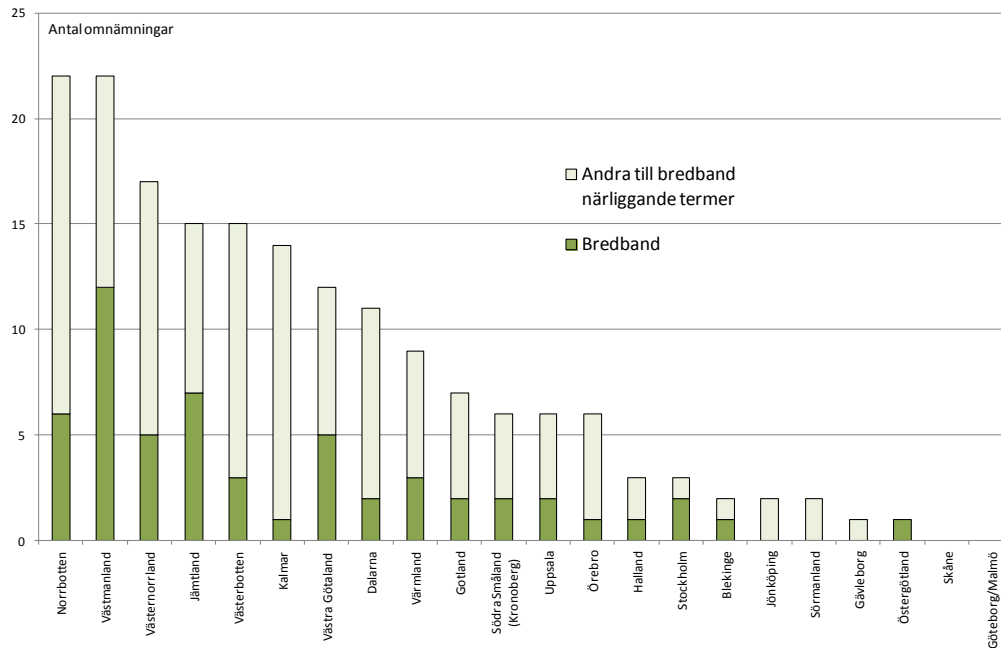
Resultat

Förekomst av bredband

En sammanställning av resultatet visar att 20 av 22 studerade dokument innehåller referenser till bredband eller till de för bredband närliggande termerna som valts ut för analys. Flest förekomster återfinns i dokumenten från Norrbotten och Västmanland som vardera har över 20 av de utvalda bredbandsreferenserna i sina dokument. Endast i dokumentet från Skåne samt Malmö/Göteborg saknas helt referenser till bredband.

Detta är förstås anmärkningsvärt, inte minst eftersom exempelvis region Skåne under hösten arbetat med en bredbandsstrategi. (Figur 1)

Figur 1. Antal omnämningar av bredband i prioriteringsdokument för län och regioner inför kommande strukturfondsprogram (2014-2020)

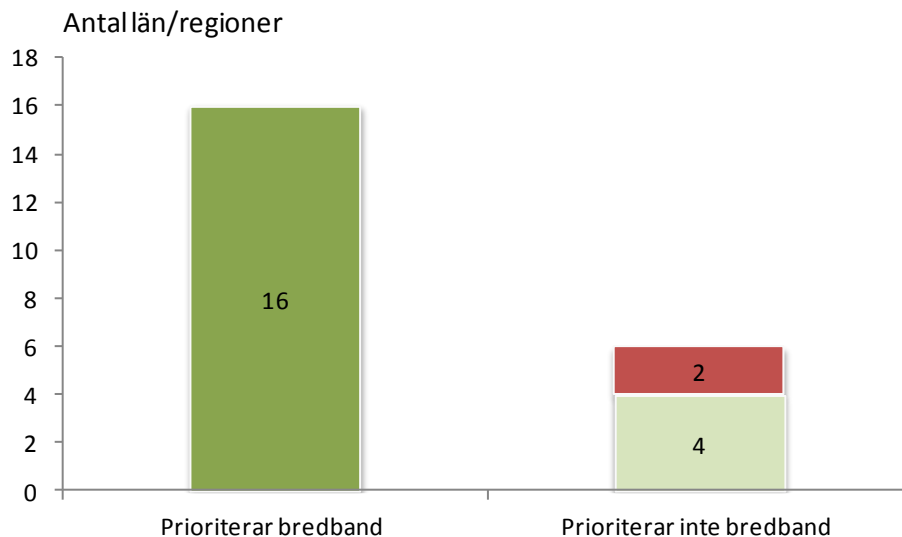

En närmare undersökning visar därtill att det för 18 län och regioner rör sig om skrivning som härrör till bredband i betydelsen *infrastruktur*, medan två län och regioner enbart beskriver bredband i termer av användning. Därtill har nästan hälften av länen referenser till den Digitala Agendan, vilket indikerar att regionerna influerats av den politiska utvecklingen nationellt och på europeiskt nivå, och i viss utsträckning fångat upp regeringens intentioner om att Sverige även ska vara ledande i användning av bredband.

Bredband som prioritet område

Även om ett omnämnde att bredband ger en indikation på att perspektivet inkluderats behöver detta dock inte betyda att området explicit är prioriterat. För att kunna avgöra detta fordras en kompletterande kvalitativ analys. Analysen visar att 16 län och regioner i sina dokument uttalat att bredband är ett prioriterat område. Detta innebär att det finns län fyra län som omnämner bredband i sina dokument men som valt att inte göra en explicit prioritering av området, vid sidan av de två län som valt att helt utelämnat alla skrivningar om bredband. (Figur 2)

Figur 2. Antal län/regioner som valt att prioritera bredband inför den kommande strukturfondsprogramsperioden (2014-2020)

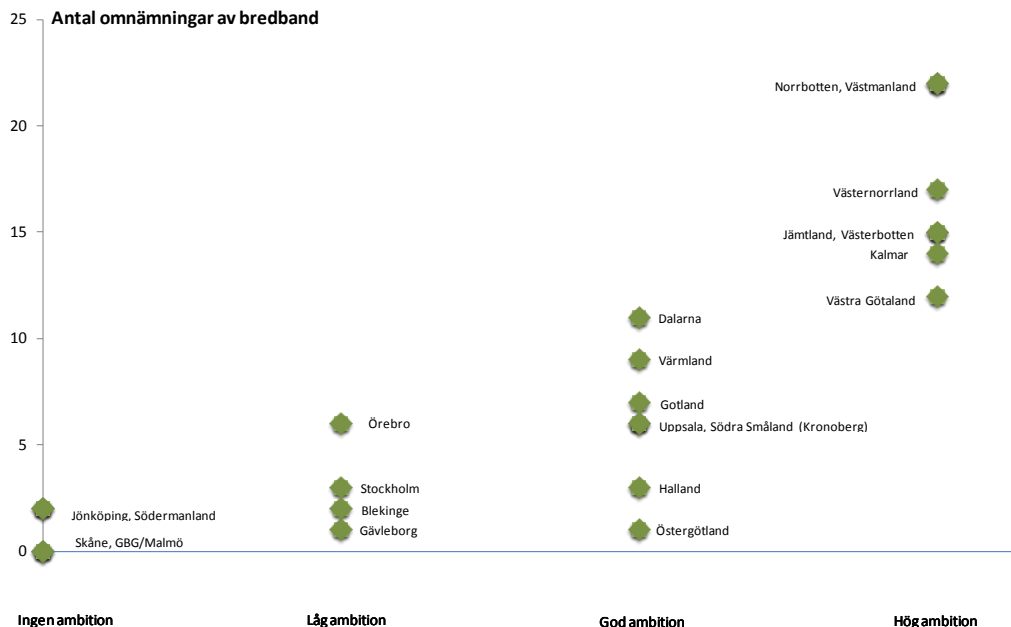
*= Det röda området på stapeln "Prioriterar inte bredband" markerar de två dokument som inte innehåller några skrivningar alls om bredband.

Ambitionsnivån på bredbandsområdet

Att bredband framhävs som prioriterat är förstås positivt men en genomlysning av dokumenten visar samtidigt att det finns en stor spridning mellan vilken ambitionsnivå som dokumenten *som helhet* ger uttryck för i frågan om bredband. Genom att väga samman de olika förekomsterna där bredband nämns och beakta faktorer så som om bredband står som egen rubrik, förekomst av mål för bredbandstillgång, avsnitt om statusläge för bredbandsutbyggnaden och koppling mot tillväxt och konkurrenskraft går det att gradera dokumenten.

Graderingen visar att det finns en god korrelation mellan den kvantitativa förekomsten av bredbandsreferenser och en hög ambitionsnivå. Norrbotten och Västmanland hamnar i topp med såväl hög ambition som förekomst av bredbandsreferenser. Totalt bedöms dock enbart sju län ha skrivningar runt bredband som gör att den samlade bedömningen ger vid handen att ambitionsnivån är att klassa som hög. (Se figur 3)

Figur 3. Antal omnämningar av bredband i prioriteringsdokument för län och regioner inför kommande strukturfondsprogram (2014-2020) grupperade efter bedömd ambitionsnivå

Även om korrelationen mellan kvantitativ förekomst och ambitionsnivå ger en god indikation finns det dock även exempel på län och regioner där den kvantitativa förekomsten är begränsad men där det kontextuella sammanhanget ger uttryck för att ambitionen kan bedömas som god. Ett sådant exempel utgörs av Östergötland. Trots att länet enbart har en referens till bredband förekommer denna i ett sammanhang som ger det tyngd och goda skäl att bedöma att länet kommer prioritera bredbandsinfrastruktursatsningar. I dokumentet går det nämligen bland annat att läsa följande:

Då effekterna av näringslivsfrämjande insatser är mycket osäkra och svårbedömda, medan utbildning och infrastruktur oftast ger mer påvisbara och bestående effekter ser vi det som lämpligt att framtida medelsfördelning motsvarar det som ger största möjlig nytta.

Den stora överraskningen i sammanhanget utgörs av dels Örebro, det län som brukligt har en ledande position vad anbefaller strategiska satsningar på bredband. I Örebros fall konstateras helt kort i prioriteringsdokumentet det uppenbara: ”*Överlag saknas skrivningar om IKT eller bredbandsutbyggnad...*”. Samtidigt har dock Örebro inlett ett ambitiöst arbete med en regional digital agenda – vilket bland annat inneburit att de utsetts till nationellt föredöme ifråga. Detta indikerar att bredbandsfrågan möjligen redan stadgfäst sig som prioriterad i länet, och att detta även kan vara fallet för fler län och regioner som inte valt att uttrycka sin ambition på bredbandsfronten i de undersökta prioriteringsdokumenten. Sistnämnda talar för att resultaten bör tolkas med viss försiktighet och kompletteras med fallstudier för att mer robusta resultat ska ge ifråga om bredband är prioriterat eller inte.